

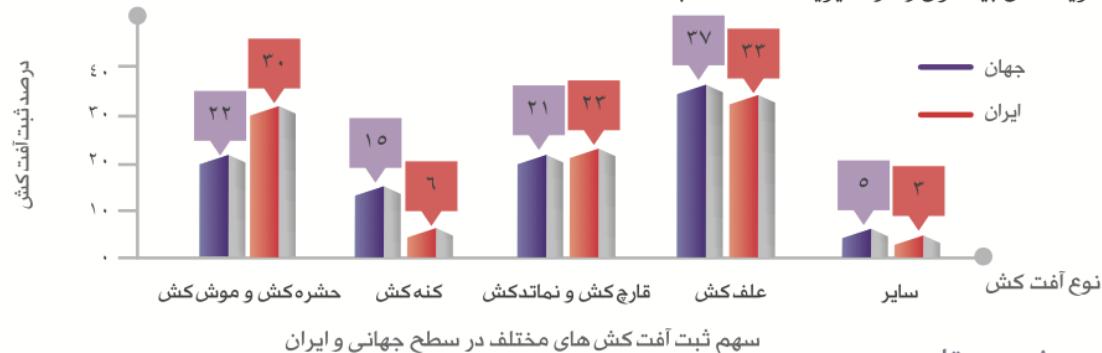


## تغییر رویکرد معرفی آفت‌کش‌ها با ملاحظات زیست‌محیطی

موسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی کشور\*

### بیان مسئله

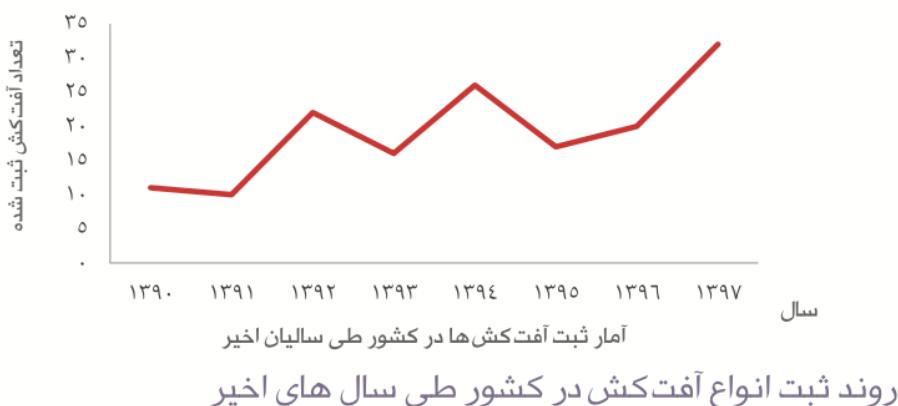
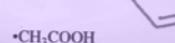
صرف آفت‌کش‌ها در جهان معادل ۴ میلیون تن به ارزش ۱۵/۰ میلیارد دلار است که با رشد سالانه ۱/۹ درصدی همراه است. از این مقدار، سهم ایران ۷۵/۰ درصد معادل ۲۶۰۰۰ تن در سال است. سطح مبارزه شیمیائی با عوامل خسارت‌زا در ایران حدود ۱۶ میلیون هکتار بوده که ۸۸ درصد آن در محصولات زراعی و ۱۲ درصد در محصولات باگی است. نتایج پایش باقیمانده سوموم نشان می‌دهد که برخی از محصولات کشاورزی دارای باقیمانده آفت‌کش‌های غیر توصیه شده هستند که می‌تواند موجب بیماری‌های ناخواسته‌ای شود. تمرکز بر ثبت آفت‌کش‌های جدید و کم خطر ضمن آن که زمینه حذف تدریجی آفت‌کش‌های پرصرف و پرخطر را فراهم خواهد نمود، می‌تواند سبد مطلوبی از آفت‌کش‌های مناسب را در اختیار کشاورز قرار داده تا بتواند گزینه‌های بیشتری را در مدیریت آفت داشته باشد.



### معرفی دستاورده

موسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی با همکاری سازمان حفظ نباتات تاکنون بیش از ۳۳۰ قلم آفت‌کش/فرمولاسیون را در راستای تکمیل سبد آفت‌کش‌ها به ثبت رسانده‌اند که به لحاظ نسبت انواع آفت‌کش‌های ثبت شده وضعیت نسبتاً مشابهی با شرایط جهانی (۱۰۹۳ مورد) دارد. خوشبختانه طی سال‌های اخیر با اتخاذ سیاست‌های راهبردی خلاصه‌ای ثبت سوموم در سبد آفت‌کش‌ها تا حد زیادی برطرف شده و تعداد موارد ثبت آفت‌کش‌ها با فرمولاسیون‌های کم خطر جهش خوبی داشته است.

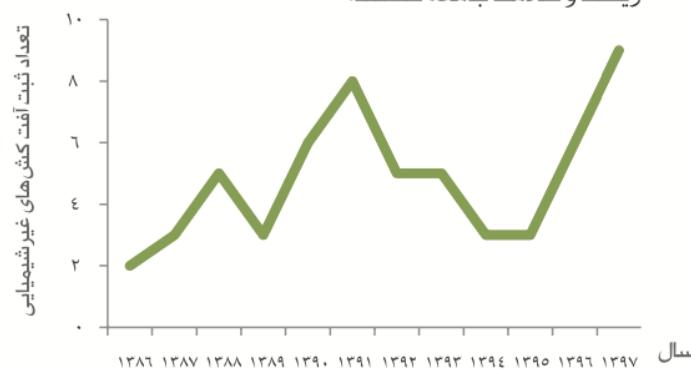
\*احمد حیدری و رسول مرزبان



تعداد آفتکش ثبت شده					
۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	آفتکش
۷	۰	۲	۴	۳	علفکش
۱۶	۱۱	۹	۱۲	۳	قلارچکش
۲	۳	-	۲	۱	کنهکش
-		۱	۱	۱	جوندهکش
۷	۱	۰	۷	۸	حشرهکش
۳۲	۲۰	۱۷	۲۶	۱۶	مجموع

### روند ثبت و پتانسیل آفتکش‌های غیرشیمیایی در کشور

در یک دهه گذشته سهم آفتکش‌های غیرشیمیایی در سبد آفتکش‌ها از کمتر از ۵ به ۲۲ درصد رسیده است و نیمی از این آفتکش‌ها تولید شرکت‌های داخلی و اکثر آن‌ش بninان هستند. نقش تحقیق و پژوهش در توسعه آفتکش‌های غیرشیمیایی کلیدی و راه‌گشنا بوده است. توسعه آفتکش‌های غیرشیمیایی سازگار و هماهنگ با اقتصاد مقاومتی است که ضمن جلوگیری از خروج ارز، حافظه و دوستدار محیط زیست و سلامت جامعه هستند.



سهم آفتکش‌های غیرشیمیایی از سبد ثبت آفتکش‌ها و روند ثبت آنها در کشور